

Conferència del Cercle d'Economia

Túnel d'Envalira: Tancarà el Pas?

18/04/2002

Sr. Muntaner

Gerent i copropietari d'un hotel al Pas de la Casa

Bona nit. Bé, els altres ponents no només ho han dit gairebé tot, sinó que també, a més, m'imagino que us hauran cansat i ara quasi no em prestareu atenció.

En primer lloc, us voldria donar l'opinió de la idoneïtat d'aquest túnel pel que fa a una sèrie d'habitants del Pas de la Casa. Tal com ha dit el Sr. Miquel Alís, el port d'Envalira és molt ample, cosa que fa que costi més que el vent el tanqui, i el Govern hi destina els mitjans humans i mecànics suficients perquè aquest port estigui molt ben obert, amb la qual cosa aquesta necessitat del túnel d'Envalira, alguns l'han vista relativa. A més, tots sabem que així com fa uns cinquanta anys una boca de túnel acostumava a ser molt alta, avui una boca de túnel a 2.000 metres s'acostuma a criticar. I si, a això, hi afegim que per arribar al túnel hem de passar una zona com la de la famosa *croisade* francesa, veiem que el túnel no sempre ens solucionarà els problemes.

També és cert que —fent una mica d'història o, potser, de política— alguns pensem que en un cert moment s'ha de donar molta empenta a aquest túnel per anul·lar la possible opció d'un túnel Hospitalet - Vall d'Incles, que hauria deixat totalment de banda, i amb una situació molt més crítica, tant al Pas de la Casa com a Soldeu. És evident que aquest túnel, en dies de temporal fort —que són dos o tres dies l'any— i en cas d'urgència mèdica important —perquè les urgències mèdiques petites tenen una assistència suficient al Pas de la Casa—, representarà un enclavament important, i també té la seva part positiva.

Les repercussions per al Pas de la Casa. D'entrada, la duana. Tal com ha dit el Sr. Miquel Alís, qui té dades més palpables que nosaltres, es desplaçarà uns dos o tres quilòmetres. Això vol dir que quan la cua sigui poca no significarà col·lapsar sistemàticament el Pas de la Casa. A més que les cues no col·lapsaran el Pas de la Casa, aquesta nova duana —que s'acabarà fent, perquè momentàniament no es veu que s'hagi fet a escala francesa— representarà el final d'una duana tercermundista. La duana francesa al Pas de la Casa té un funcionament arcaic, almenys vist des de fora, quan veiem que un senyor, de vegades, per regirar un cotxe, el para enmig de la carretera, el regira i si hi ha cinc quilòmetres de cua, tant li fa. O sigui que crec que aquesta part positiva, també hi serà.

Abans, els altres ponents han parlat de la senyalització. És evident que la senyalització del túnel d'Envalira serà important, ja que és un túnel de peatge i tot el que és de peatge està molt ben indicat; i aquest túnel, igual que el de Puymorens, també estarà molt ben indicat. Així doncs, ens hem de preocupar que el Govern i el Comú —crec que el Comú, en aquest cas, també hi ha d'insistir— mirin que la senyalització sigui important i que si la gent s'equivoca, s'equivoqui només qui sigui molt curt de vista, que als altres no se'ns enganyi, i que qui vulgui anar al Pas de la Casa hi pugui anar. A més, també és evident que la carretera més ampla, la més directa i la més recta serà la que ens portarà al túnel: una altra raó per preocupar-nos perquè aquesta senyalització sigui important i que la carretera que porta fins al Pas de la Casa sigui bona, estigui ben cuidada i estigui ben senyalitzada. El Sr. Carrié ha comentat la preocupació de qui s'encarregarà de treure la neu des de la rotonda fins al Pas de la Casa, ja que això està en territori francès. Ja podem dir al Govern que faci el que calgui perquè aquest tros de carretera el pugui obrir el nostre servei de màquines del port d'Envalira, perquè així sabrem que s'hi podrà accedir bé. Si no, estarà obert l'altre i, segons com, no aquest.

Ens variarà o no ens variarà l'afluència? És evident que a les persones que treballen al Pas de la Casa, i que pugen i baixen cada dia, o a les persones que treballen allà i que esporàdicament han de baixar, en certs dies de mal temps, els facilitarà l'accés. Malgrat això, cal reconèixer que, quan parlàvem de la carretera i de l'amplada i tot això, avui dia gairebé tothom anem amb un 4x4 i ara, per passar el port, ja no cal saber-ne.

Bé, doncs ens variarà l'afluència de turisme al Pas de la Casa. Jo he dividit el turisme que ens visitava en tres segments, tres tipus diferents: d'una banda, hi ha el turista que ve per mig dia o per un dia complet amb la intenció de fer unes compres, de fer el ple de carburant, de menjar-se una bona paella, i que ve de França a través d'Ax-les-Thermes o que ve de la Cerdanya. Aquest turista, al meu entendre, sap on va, sap per a què hi va i crec sincerament que no ens repercutirà negativament, sinó que continuarà venint i que serà un client potencial i fidel com ho ha estat fins ara. Fins i tot m'atreviria a dir —i aquí faig una mica d'elucubració— que la paraula *túnel* té sempre un cert encís i que hi haurà repercussions mediàtiques quan s'obri; fins i tot crec que hi haurà gent que dirà: "Ah, le tunnel! On y va! On se reproche". I malgrat tots els accidents, crec que el túnel té un encís que ens atraurà lleugerament una mica de gent, encara que aquesta no hi passi.

Un altre tipus de turista que ens visita és aquell que està de pas pel Pas de la Casa. En aquest, per a mi, és en el que el túnel ens pot repercutir més negativament. Aquesta persona és una persona generalment que viatja, que ha de fer una sèrie de quilòmetres, que ha sortit de Tolosa i que vol anar a dormir a Saragossa i que vol anar per feina. I el fet de desviar-se lleugerament d'aquest eix, pot fer que d'aquests, alguns no parin o parin menys. Jo espero que aquest túnel faci passar més gent, globalment, i que els que perdem per una banda els recuperem per l'altra, és a dir, que el percentatge sigui inferior, però d'una quantitat superior. En aquest sentit, caldria potser que el comú d'Encamp pensés en una retolació superior, una retolació més important, per posar el Pas de la Casa vertaderament en relleu.

L'últim grup de turisme que he contemplat és el de l'esquiador. L'esquiador que ve a passar un o varis dies. Per a aquest esquiador, el túnel tindrà una incidència, en aquest cas, positiva. També l'hauríem de diferenciar pel lloc d'on ens ve. Aquest esquiador ens ve, ja sigui de França, ja sigui del País Basc —perquè la carretera és més curta per França—, ja sigui de Tolosa o la Cerdanya. Per a aquest esquiador, crec que no representarà cap problema o cap diferència que hi hagi el túnel. En general, aquest turista és una persona que ha fet una reserva per venir a esquiar i que, en un principi, no tindrà especial interès en creuar el túnel per anar a una estació a l'altre costat, ja sigui Grau Roig —que és la mateixa, com ja sabem— o Soldeu, etc. Qui vingui al Pas de la Casa continuarà venint-hi, perquè el Pas de la Casa, com a estació, és un lloc que ofereix molt a l'esquiador. Per contra, per a l'esquiador que ens visita des d'Espanya, que ve ja sigui de Madrid, ja sigui de València —tenim molts madrilenys al Pas de la Casa i, en aquest cas, puc parlar com a hotelers, molta gent de València, de Logronyo...—, el túnel d'Envalira és altament positiu: podrà optar per passar pel port o pel túnel. Però el que està clar és que per a qui té por, el fantasma —i dic fantasma, perquè moltes vegades el tema port d'Envalira "Ui, passar el port..." fins i tot els d'Andorra la Vella, en alguns casos, exageren la situació d'aïllament del Pas de la Casa "Has passat pel port? I estava obert?"—, per a aquest altre esquiador, crec que el túnel d'Envalira serà altament positiu, perquè treu totalment la sensació d'aïllament.

Vistes aquestes opcions i aquest neguit que ens pot donar el túnel d'Envalira, crec que és el moment oportú perquè els comerciants i els hotelers del Pas de la Casa s'uneixin. És l'ocasió esperada, perquè és un moment transcendent, i crec que els comerciants —repeteixo— i els hotelers s'haurien d'unir per defensar els seus interessos, per fer accions comunes, perquè el que no hem de fer és quedar-nos de braços plegats. I dic que ho han de fer els comerciants, que ho han de fer els hotelers, que ho ha de fer SAETDE, perquè el Comú difícilment ens ajudarà. Perquè el Comú d'Encamp, cada cop que veu una associació sent que és una competència envers ell. I de la mateixa manera que els comerciants i els hotelers necessitem que el Comú ens ajudi amb una retolació més important, amb un accés més important, crec que amb vista a aquesta associació els hotelers i els comerciants ens hem de donar la mà i hem de empènyer el carro junts.

També penso que és el moment oportú perquè el Comú esmerci en el Pas de la Casa totes les atencions i la dedicació que es mereix. I quan parlo de les infraestructures, estic pensant en un segon aparcament vertical, perquè el Pas de la Casa actualment està col·lapsat els dies d'afluència. Conec casos de turistes que ens han visitat que han fet tres cops la volta al Pas de la Casa i han tornat cap a casa, sense aturar-se. Això s'ha produït. Per tant, corre presa posar-hi solució.

Per finalitzar, diré que considero que la incidència del túnel d'Envalira sobre l'economia del Pas de la Casa pot ser més aviat positiva, però no amb una política de braços plegats. Crec que és el moment que els botiguers, els hotelers i SAETDE s'espavilin, tots plegats. I hem de pensar

que en una botiga no només es tracta de vendre ampolles d'aperitiu, que un hotelier no només ha de pensar en servir el plat a taula i que SAETDE no només ha de pensar que les pistes estiguin ben trepitjades i que els remuntadors funcionin adequadament. I aquestes accions s'haurien de fer conjuntament amb el Comú i amb SAETDE. I hem de fer el que calgui perquè el Pas de la Casa sigui un poble a peu de pistes, capdavanter, davant dels nous reptes que ens planteja el segle XXI.

Gràcies.